

บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง
เรื่อง อำนาจการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ : กรณีสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน)

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ปัจจุบันเป็นสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ได้มีหนังสือ ลับ^๑ ที่ ศธ ๑๑๔๑/๔๔๕๖ ลงวันที่ ๒๒
พฤษภาคม ๒๕๕๖ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อขอหารืออำนาจการพิจารณาเรื่องร้อง
ทุกข์ของข้าราชการครู โดยมีรายละเอียดดังนี้

นายสุภาพ ผิวขาว ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ ระดับ ๘ โรงเรียนชุมชนบ้าน
ชนบท สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอชนบท สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น
ต่อมาผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นได้เสนอต่อคณะกรรมการการประถมศึกษา
จังหวัดขอนแก่นให้นายสุภาพ ผิวขาว ย้ายสับเปลี่ยนกับนายอุกฤษฏ์ ชำนาญไพร ข้าราชการครู
ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านละว้า สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอบ้านไผ่ สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๕ เมื่อ
ผู้ร้องทุกข์ทราบข่าวจึงทำหนังสือร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นในฐานะประธาน อ.ก.ค.
จังหวัดขอนแก่น ตามหนังสือลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๕ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
ขอนแก่นพิจารณาแล้วเห็นว่าเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากองค์คณะ จึงจัดส่งหนังสือร้องทุกข์และ
เอกสารหลักฐานไปให้สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติพิจารณาดำเนินการ
ต่อไป เนื่องจากมีข้อขัดข้องในแนวปฏิบัติว่าสมควรจะดำเนินการในกรณีนี้ประการใดเพื่อให้ได้
แนวปฏิบัติที่ถูกต้อง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงขอหารือในประเด็น
ดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๑๗
บัญญัติให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัดดังต่อไปนี้

“มาตรา ๑๗ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ภายใน
เขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียนสังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ”

^๑ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้มีหนังสือ ลับ ส่วนมาก ที่ ศธ
๐๔๐๐๙/๓๔๙ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๖ ยกเลิกชั้นความลับ

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นนำเรื่อง การย้ายนายสุภาพ ผิวขาว สับเปลี่ยนกับนายอุกฤษฏ์ ชำนาญไพร ซึ่งเป็นผู้แทนข้าราชการครูใน คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น พิจารณา และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นก็มีมติให้ความเห็นชอบตามที่ ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นเสนอ และได้ออกคำสั่งแต่งตั้งนายสุภาพ ผิวขาว (ผู้ร้อง) ตามมติของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติจึงขอหารือว่าเหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจากผู้ใด และเหตุแห่งการร้อง ทุกข์จำต้องมีคำสั่งทางปกครองออกมาก่อนหรือไม่ จึงจะร้องทุกข์ได้ ต่อมา นายสุภาพ ผิวขาว (ผู้ ร้อง) ได้ทราบบว่า ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นเสนอให้ย้ายตนไปดำรงตำแหน่ง ที่โรงเรียนอื่น และคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นก็มีมติไปตามที่ผู้อำนวยการ การประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นเสนอ ขอทราบจากข้อเท็จจริงดังกล่าวถือว่าเหตุแห่งการร้อง ทุกข์เกิดขึ้นแล้วใช่หรือไม่ หรือว่าจะต้องรอให้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นออก คำสั่งตามมติคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นก่อนหรือไม่ จึงจะถือว่ามิเหตุแห่ง การร้องทุกข์เกิดขึ้น

๒. ตามกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ ข้อ ๖ (๒) บัญญัติว่าในกรณี ที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาในระดับที่ต่ำกว่านั้น ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค. จังหวัด และให้ อ.ก.ค. จังหวัด เป็นผู้พิจารณา แต่ถ้าหากวินิจฉัยว่าเหตุ แห่งการร้องทุกข์เกิดจากองค์คณะ (กรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น) แล้วอำนาจการ พิจารณาเรื่องร้องทุกข์กรณีดังกล่าวเป็นอำนาจขององค์กรใด หรือเป็นไปตามบทบัญญัติใน พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๖ (๗) ถูกต้องหรือไม่

คณะกรรมการวิधिปฏิบัติราชการทางปกครองได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว โดย มีผู้แทนจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ (เดิม)) ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่า มีประเด็นที่ต้องพิจารณา ๒ ประเด็น คือ ประเด็นที่หนึ่ง การร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูจำต้องมีคำสั่งทาง ปกครองออกมาก่อนหรือไม่ และประเด็นที่สอง ในกรณีนี้เหตุแห่งการร้องทุกข์เกิดจาก ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดหรือคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด

ประเด็นที่หนึ่ง เห็นว่า ข้อ ๒ และข้อ ๓^๒ แห่งกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยการร้องทุกข์

^๒ ข้อ ๒ การร้องทุกข์และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ในกรณีที่ข้าราชการครูเห็นว่า ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติตนโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย ให้เป็นไป ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ค. นี้

ข้อ ๓ เมื่อผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีปัญหาเกี่ยวกับการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติ ตนไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย และแสดงความประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับ

และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ ขอให้แก้ไขการปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เป็นเรื่องที่ผู้ได้บังคับบัญชาเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้องหรือไม่ ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย และประสงค์ที่จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชาเพื่อทำความเข้าใจและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือคำชี้แจงยังไม่เป็นที่พอใจก็ให้ร้องทุกข์ต่อไป ดังนั้น จึงเห็นว่าการร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูนั้น เป็นการร้องทุกข์ที่เกิดจากการที่ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติต่อตนไม่ถูกต้องหรือไม่ปฏิบัติต่อตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย ถ้าผู้ได้บังคับบัญชาไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือหรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงที่ไม่เป็นที่พอใจ ผู้ได้บังคับบัญชาก็สามารถใช้สิทธิร้องทุกข์ได้ ซึ่งกฎหมายไม่ได้กล่าวถึงคำสั่งทางปกครองแต่อย่างใด เหตุแห่งการร้องทุกข์จึงไม่ต้องมีคำสั่งทางปกครองออกมาก่อน เมื่อเข้าหลักเกณฑ์เหตุแห่งการร้องทุกข์ตามข้อ ๒ และข้อ ๓ แห่งกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ๑ ดังกล่าวนี้อแล้ว ก็สามารถดำเนินการร้องทุกข์ตามขั้นตอนและวิธีการที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

สำหรับคำสั่งแต่งตั้ง (ย้าย) ข้าราชการ พนักงาน หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐนั้น คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้เคยวินิจฉัยไว้เป็นบรรทัดฐานในเรื่องเสร็จที่ ๕๑๔/๒๕๔๕^๓ ว่า ไม่ใช่คำสั่งทางปกครอง ตามความหมายของคำว่า “คำสั่งทางปกครอง” ตามบทนิยามในมาตรา ๕^๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เพราะการสั่งโยกย้ายข้าราชการมีลักษณะเป็นการบริหารงานภายในหน่วยงานของรัฐเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่การปฏิบัติราชการภายในหน่วยงานนั้น มิใช่เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระบุ รับ หรือมี

ผู้บังคับบัญชา ให้ผู้บังคับบัญชานั้นให้โอกาสรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวเพื่อเป็นทางแห่งการทำความเข้าใจและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นต้น

ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วไม่ได้รับคำชี้แจงหรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ก็ให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๔

^๓ บันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง กรมการศึกษานอกโรงเรียน หรือปัญหาเกี่ยวกับคำสั่งย้ายและแต่งตั้งข้าราชการครู

^๔ มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้

๑ล๑

๑ล๑

“คำสั่งทางปกครอง” หมายความว่า

(๑) การใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน ระบุ รับ หรือมีผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราว เช่น การสั่งการ การอนุญาต การอนุมัติ การวินิจฉัยอุทธรณ์ การรับรอง และการรับจดทะเบียน แต่ไม่หมายความรวมถึงการออกกฎ

(๒) การอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑ล๑

๑ล๑

ผลกระทบต่อสถานภาพของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคล ไม่ว่าจะเป็นการถาวรหรือชั่วคราวแต่อย่างใด

ประเด็นที่สอง เห็นว่า เมื่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นนำเรื่องการย้ายนายสุภาพ ผิวขาว สับเปลี่ยนกับนายอุกฤษฏ์ ชำนาญไพร ให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นพิจารณาและคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นได้มีการประชุม ครั้งที่ ๙/๒๕๔๕ และมีมติให้ความเห็นชอบตามที่ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นเสนอโดยมาตรา ๔๒ วรคสอง^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดให้การแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต้องได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการประถมศึกษา ก่อน และให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุแต่งตั้งต่อไป ประกอบกับมาตรา ๑๗ (๔)^๖ แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ บัญญัติให้คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ภายในเขตจังหวัด โดยพิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ และครูใหญ่โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ดังนั้น เมื่อนายสุภาพ ผิวขาว เป็นผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นจึงมีอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบเรื่องการย้ายนายสุภาพ ผิวขาว สับเปลี่ยนกับนายอุกฤษฏ์ ชำนาญไพร ได้

เมื่อผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง (ย้าย) นายสุภาพ ผิวขาว โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นจึงไม่ใช่เป็นผู้ใช้อำนาจแต่งตั้งนายสุภาพ ผิวขาว แต่ตัวผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นเป็นผู้ใช้อำนาจ เหตุแห่งการร้องทุกข์จึงเกิด

^๕ มาตรา ๔๒

ฯลฯ

ฯลฯ

สำหรับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ผู้อำนวยการการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่ในสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ต้องได้รับความเห็นชอบตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการการประถมศึกษา ก่อนและเมื่อได้รับความเห็นชอบดังกล่าวแล้ว ให้ผู้มีอำนาจสั่งบรรจุตามวรรคหนึ่งสั่งแต่งตั้งต่อไป

^๖ มาตรา ๑๗ คณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด มีอำนาจและหน้าที่ภายในเขตจังหวัด ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ หัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ ผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่และครูใหญ่โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

ฯลฯ

ฯลฯ

จากผู้ออกคำสั่งซึ่งข้อ ๖ (๒)^๓ แห่งกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๒๓ (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ บัญญัติว่า ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดหรือผู้บังคับบัญชาในระดับที่ต่ำกว่านั้น ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค. จังหวัด และให้ อ.ก.ค. จังหวัดเป็นผู้พิจารณา ดังนั้น นายสุภาพ ผิวขาว ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นจึงมีสิทธิร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่นในฐานะประธาน อ.ก.ค. จังหวัดขอนแก่นได้ตามกฎหมาย

อนึ่ง แม้มาตรา ๓^๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ บัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓ ทำให้ไม่มีคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดอีกต่อไป แต่มาตรา ๗๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ยังกำหนดให้บรรดาบทกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ ยังคงใช้ได้ต่อไป ดังนั้น การพิจารณาให้ความเห็นชอบของคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่นในกรณีนี้ซึ่งเกิดขึ้นก่อนพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ ใช้บังคับ จึงยังคงมีผลใช้ได้ต่อไป

(นางสาวพรทิพย์ จาละ)

รองเลขาธิการ ฯ

รักษาราชการแทน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^๓ ข้อ ๖ การร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค. กรุงเทพมหานคร อ.ก.ค. จังหวัด อ.ก.ค. กรม อ.ก.ค. กรม ซึ่งทำหน้าที่ อ.ก.พ. กระทรวง หรือ ก.ค. แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการดังนี้

๑ล๑

๑ล๑

(๒) ในกรณีที่เหตุร้องทุกข์เกิดจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด หรือผู้บังคับบัญชาในระดับที่ต่ำกว่านั้น ให้ร้องทุกข์ต่อ อ.ก.ค. จังหวัด และให้ อ.ก.ค. จังหวัด เป็นผู้พิจารณา

๑ล๑

๑ล๑

^๔ มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

๑ล๑

๑ล๑

(๓) พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๓

(๔) พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๑ล๑

๑ล๑

^๕ มาตรา ๗๓ บรรดาบทกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และคำสั่งเกี่ยวกับการศึกษาที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะมีการดำเนินการปรับปรุงแก้ไขตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินห้าปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ใช้บังคับ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
มีนาคม ๒๕๔๗